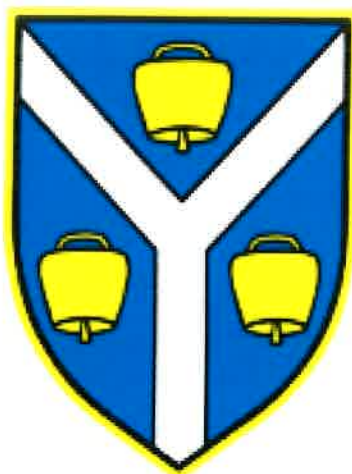

Sukladno obavezi prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (“Narodne novine”, broj 94/13 i 73/17), a temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. (“Narodne novine”, broj 3/17), općinsko vijeće Općine Matulji na svojoj sjednici održanoj 6. ožujka 2018. godine donosi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE MATULJI za razdoblje 2017. - 2022. godine

Boškovićev uspon 16, 52100 Pula
www.ekoadria.hr,
e-mail: ekoadria@ekoadria.hr
tel.052/386 - 332

**NAZIV DOKUMENTA: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE MATULJI za
razdoblje 2017. - 2022. godine**

NARUČITELJ:

Općina Matulji

Trg Maršala Tita 11

51211 Matulji, HR

OIB: 23730024333

Tel/fax: 051/ 274 114, 401 469

e-mail: opcina.matulji@ri.t-com.hr

IZRAĐIVAČ:

Eko.-Adria d.o.o.,

Boškovićevo uspon 16,

52100 Pula

OIB: 05956562208

Tel/fax: 052 386-332 / 052 496-600

e-mail: ekoadria@ekoadria.hr

VODITELJ: Mr.sci. Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

IZRAĐIVAČI: Neven Iveša, dipl. ing. bio.

Aleksandar Lazić, mag. oecol. et prot. nat

DIREKTORICA: Mr.sci. Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

IZRADA: Matulji, siječanj 2018.

Sadržaj

1. UVOD	4
2. ZAKONODAVSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM	8
3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM.....	10
4. OPĆI PODACI O OPĆINI MATULJI	13
5.1. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Općine.....	15
5.2. Osnovni ciljevi u gospodarenju otpadom	18
5.3. Pregled ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom i BKO i usporedba s trenutnim stanjem.....	20
5.4. Pregled cilja u gospodarenju građevnim otpadom i usporedba s trenutnim stanjem.....	24
5.5. Pregled ciljeva u gospodarenju ostalim posebnim kategorijama otpada i usporedba s trenutnim stanjem	25
6. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADATA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	26
6.1. Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada	26
6.2. Ukupne količine komunalnog otpada	26
6.3. Miješani komunalni otpad - MKO.....	29
6.4. Biorazgradivi komunalni otpad - BKO.....	31
6.5. Posebne kategorije otpada	32
6.6. Odvojeno prikupljene kategorije otpada.....	33
7. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	36
7.1. Postojeće stanje.....	36
7.2. Planirane građevine	38
7.3. Sanacija odlagališta “Osojnica”.....	39
8. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVIM UKLANJANJU	40
8.1. Mjere za ostvarenje cilja 3. Sanirati lokacije onečišćene otpadom	41
9. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	42
9.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini.....	42
9.1.1. Plan sprječavanja nastanka otpada.....	44

9.1.2. Mjere za ostvarenje cilja sprječavanja nastanka otpada.....	45
9.2. Mjere za ostvarenje Cilja 4. Kontinuiranog provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti	46
10. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	48
10.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada.....	48
10.2. Mjere za ostvarenje Cilja 2.1. Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada unaprjeđenja sustava gospodarenja građevnim otpadom	48
10.3. Mjere za ostvarenje Cilja 2.2. i 2.3 Unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom ambalažom i ostalim posebnim kategorijama otpada	49
10.4. Mjere za ostvarenje Cilja 5. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom.....	50
10.5. Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om	51
11. MJERE PRIKUPLJANJA MKO I BKO.....	53
11.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada	53
12. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....	55
12.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada.....	55
13. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	57
14. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	58
14.1. Financijska sredstva za provedbu Plana	59
15. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	62
16. ZAKLJUČAK	63
17. DODATAK	65
17.1. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati (Dodatak IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17))... 65	

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine (u daljnjem tekstu: PGO RH) određuje niz ciljeva i mjera koji omogućavaju da Republika Hrvatska postane resursno učinkovito društvo u skladu s Direktivama EU, najnovijim smjericama Europske komisije vezanim za gospodarenje otpadom i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu: ZOGO). PGO RH naglasak stavlja na ispunjenje ciljeva u hijerarhiji otpada, odnosno na sprječavanju nastanka otpada i recikliranju otpada.

Svrha donošenja ovog Plana gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: Plan), je definiranje ciljeva, mjera, aktivnosti i rokova za provođenje istih, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava za provođenje mjera iz Plana.

U ZOGO-u, u članku 21. navedeno je da su jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) dužne izraditi Plan te za prijedlog Plana (Nacrt) ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JP(R)S) nadležnog za poslove zaštite okoliša i o tome obavijestiti Agenciju. Nadležno upravno tijelo, ukoliko utvrdi da je Plan usklađen sa ZOGO-om, propisa donesenih na temelju istog i PGO RH, izdaje *prethodnu suglasnost*. Nacrt Plana objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Općina je dužna izvijestiti javnost o mjestu na kojem je nacrt PGO Općine dostupan, te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Plan se donosi za razdoblje od 6 godina, a njegove izmjene prema potrebi. Plan JLS donosi predstavničko tijelo. Plan Općine objavljuje se u službenom glasilu JLS-e.

Planom se određuje i usmjerava gospodarenje otpadom, analizira postojeće stanje te daju smjernice za njegovo unaprjeđenje.

Plan prema ZOGO-u (čl. 21.) mora sadržavati:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području JLS, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: MKO) i biorazgradivog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: BKO),
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,

10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba,
5. zbrinjavanje otpada.

Načela u gospodarenju otpadom su sljedeća:

- "*načelo onečišćivač plaća*" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad,
- "*načelo blizine*" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš,
- "*načelo samodostatnosti*" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada,
- "*načelo sljedivosti*" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno, proizvođač otpada, snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Gospodarenje otpadom se provodi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

1. rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
2. pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
3. štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
4. nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

Republika Hrvatska mjerama potiče visoko kvalitetno recikliranje kako bi se postigli nužni standardi kvalitete u pojedinim sektorima recikliranja, te se otpad treba odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

Ključni pojmovi u gospodarenju otpadom su:

1. otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti; Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
2. miješani komunalni otpad (MKO) - ostatni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
3. komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva, biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
4. biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
5. biorazgradivi komunalni otpad (BKO), u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
6. reciklabilni otpad – reciklabilni komunalni otpad čine otpadna plastika, otpadni metal i otpadno staklo, a kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo i slično);
7. problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu;
8. medicinski otpad je otpad nastao prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, otpad nastao u istraživačkim djelatnostima kao i otpad nastao prilikom pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja;
9. krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog volumena i /ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja MKO; Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisan je Napatkom o glomaznom otpadu (“Narodne novine”, broj 79/15).
10. građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;
11. električni i elektronički otpad - u daljnjem tekstu EE oprema, su: veliki kućanski uređaji, mali kućanski uređaji, oprema informatičke tehnike, oprema za telekomunikacije, oprema široke potrošnje i foto naponske ploče, rasvjetna oprema, električni i elektronički alati (osim velikih nepokretnih industrijskih alata), igračke koje sadrže električne ili elektroničke komponente, oprema za razonodu i sportska oprema koje sadrže električne ili elektroničke komponente, medicinski proizvodi koji sadrže električne ili elektroničke komponente;
12. interventno sakupljanje otpada je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju

- moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
13. odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
 14. opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014;
 15. posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;
 16. proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;
 17. županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada, postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada, postrojenja za mehaničko biološku obradu MKO, odlagališne plohe za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada;
 18. reciklažni centar je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada; Reciklažni centar se može sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada.
 19. reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
 20. mobilno reciklažno dvorište je mobilna jedinica, pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
 21. reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;
 22. recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
 23. građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom; Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.
 24. onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša;

25. onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša;
26. onečišćujuća tvar je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost;
27. opasna tvar je propisom određena tvar, mješavina ili pripravak, koji je u postrojenju prisutan kao sirovina, proizvod, nusproizvod ostatak ili među proizvod, uključujući i one tvari za koje se može pretpostaviti da mogu nastati u slučaju nesreće;
28. spremnik za sakupljanje otpada može biti posuda (kontejner, kanta i sl.) i/ili vreća;
29. cijena javne usluge je novčani iznos u kunama za pruženu javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO;
30. evidencija o preuzetom komunalnom otpadu - u daljnjem tekstu: Evidencija, je evidencija koju vodi davatelj javne usluge i sadrži podatke o korisniku javne usluge, korištenju javne usluge za obračunsko mjesto, korištenju reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta i korištenju javne usluge preuzimanja glomaznog otpada;
31. javna površina je površina javne namjene sukladno Prostornom planu JLS;
32. javna usluga je javna usluga prikupljanja MKO i BKO;
33. korištenje javne usluge je predaja MKO i BKO davatelju javne usluge;
34. sustav sakupljanja komunalnog otpada je sustav kojeg čine javna usluga prikupljanja MKO i BKO i usluga povezana s javnom uslugom;
35. ambalaža je svaki proizvod, bez obzira na materijal od kojeg je izrađen, koji se koristi za držanje, zaštitu, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do potrošača;
36. jednokratna ambalaža je ambalaža izrađena samo za jednu uporabu;
37. povratna (višekratna) ambalaža je ambalaža koja se, nakon što se isprazni, ponovno upotrebljuje u istu svrhu i čiji povrat i višekratnu uporabu osigurava proizvođač ili prodavatelj sustavom pologa (kaucije) ili na neki drugi način;
38. otpadna ambalaža je ambalaža koja nastaje nakon odvajanja proizvoda od ambalaže u koju je proizvod bio pakiran, a koju posjednik odbacuje ili predaje kao otpad;
39. otpadna ambalaža u sustavu povratne naknade je staklena, plastična (PET) i metalna (Al/Fe) jednokratna ambalaža za piće (osim one za mlijeko i tekuće mliječne proizvode) koja je volumena većeg od 0,20 l i koja na sebi ima oznaku sustava povratne naknade.

2. ZAKONODAVSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13 i 73/17)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 130/05)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave („Narodne novine“, broj 59/06 i 109/12)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“, broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)

- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („*Narodne novine*“, broj 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina („*Narodne novine*“, broj 128/08)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije („*Narodne novine*“, broj 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („*Narodne novine*“, broj 117/17)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („*Narodne novine*“, broj 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima („*Narodne novine*“, broj 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida („*Narodne novine*“, broj 117/14)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („*Narodne novine*“, broj 117/14)
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama („*Narodne novine*“, broj 40/15)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom („*Narodne novine*“, broj 50/15)
- Naputak o glomaznom otpadu („*Narodne novine*“, broj 79/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („*Narodne novine*“, broj 88/15, 78/16 i 116/17)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže („*Narodne novine*“, broj 88/15)
- Pravilnik o katalogu otpada („*Narodne novine*“, broj 90/15)
- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima („*Narodne novine*“, broj 95/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom („*Narodne novine*“, broj 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („*Narodne novine*“, broj 99/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („*Narodne novine*“, broj 105/15)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima („*Narodne novine*“, broj 111/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima („*Narodne novine*“, broj 112/15)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („*Narodne novine*“, broj 114/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima („*Narodne novine*“, broj 125/15 i 90/16)
- Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom („*Narodne novine*“, broj 20/16)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („*Narodne novine*“, broj 69/16)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada („*Narodne novine*“, broj 75/16)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama („*Narodne novine*“, broj 113/16)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine („*Narodne novine*“, broj 3/17)
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („*Narodne novine*“, broj 50/17)

3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM

Usvajanjem institucijskog ugovora Europske unije te jedinstvenog europskog akta uz dodatke ugovoru iz Maastrichta i Amsterdama, primarni izvori našeg pravnog sustava su prošireni na čitav niz akata koje su donijele institucije Europske unije.

Članak 249, stavak 1 ugovora o osnivanju Europske zajednice postavlja zajedničke institucije koje mogu objavljivati zakone, direktive, uredbe, odluke, preporuke i mišljenja s obvezujućim karakterom za prve 3 kategorije i to specifično za:

- regulativa EU je općenitog karaktera, u cijelosti je obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama,
- odluka je u cijelosti obvezujuća, ali samo za one zemlje članice na koje je naslovljena,
- Direktiva je obvezujuća za države članice kojima je upućena u pogledu rezultata koje je potrebno ostvariti, ne dovodeći u pitanje kompetencije nacionalnih vlasti i njihov odabir oblika i metoda koje se koriste kako bi se postigla svrha odnosno cilj,
- uredba je obvezujuća za sve članice Europske unije i izravno se prenosi u nacionalno zakonodavstvo.

Prvi zakonodavni akt Europske unije koji je obuhvaćao područje otpada je Direktiva 75/442/EC, čiji je cilj bio uspostaviti koordinirano gospodarenje otpadom u EU kako bi se ograničilo proizvodnju otpada, olakšalo usklađivanje zakona, i iznad svega, kako bi se osigurala visoka razina zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od štetnih učinaka otpada. Proširivanje regulative iz područja gospodarenja otpadom desilo se tokom 90-tih godina usvajanjem slijedećih direktiva:

- Okvirna Direktiva o otpadu 91/156/EC
- Okvirna Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EC
- Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC
- Direktiva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC) 96/61/EC

Ove su direktive postavile orijentacije usvojene u 5. akcijskom planu (1993-1997) koje se mogu sažeti kao:

- integracija okolišnih politika sa tržišnim pravilima,
- promocija tehnoloških inovacija i istraživanja,
- promocija korištenja fiskalnih i financijskih instrumenata,
- promocija dobrovoljne suradnje između javne administracije i tvrtki,
- promocija prevencije i smanjenja proizvodnje otpada,
- promocija povećanja recikliranja i uporabe otpada i promocija sustava za obradu otpada koji su kompatibilni sa zaštitom okoliša.

Okvirna Direktiva o otpadu 91/156/EC posebice naglašava:

- potrebu davanja prioriteta prevenciji nastanka otpada i smanjenju proizvedenih količina otpada i materijalnoj i energetske uporabi u odnosu na odlaganje otpada,
- uvođenje olakšanih sustava ishođenja dozvola za postupke uporabe u odnosu na odlaganje otpada,
- usvajanje mjera usmjerenih na ograničavanje količine i toksičnosti otpada putem razvoja čistih tehnologija i primjene proizvoda koje je moguće reciklirati i ponovno upotrebljavati,

- promociju uporabe otpada i njegovog odlaganja na način da ne predstavljaju prijetnju za zdravlje i okoliš,
- uvođenje sustava autorizacije i kontrole tvrtki koje upravljaju odlagalištima otpada.

Okvirna Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EC je uvela dodatne norme za gospodarenje opasnim otpadom kroz uvođenje značajnih mjera kontrole.

Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC je uvela odredbe o prevenciji i smanjenju utjecaja na okoliš uzrokovanog od ove vrste otpada, što je trebalo garantirati funkcioniranje europskog tržišta. Ova je direktiva kasnije modificirana i izmjenjena Direktivom 2004/12/EC, koja je između ostalog uvela nove i optimističnije ciljeve za uporabu i recikliranje ove vrste otpada do 2008. godine.

Direktiva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC) 96/61/EC je uvela koncepte prevencije i smanjenja zagađenja okoliša definirajući integrirani pristup prema svim sastavnicama okoliša (voda, zrak, tlo, buka itd.) za smanjenje zagađenja tvornica i drugih građevina na europskom nivou. Povišeni standardi zaštite okoliša osigurani su upotrebom najboljih raspoloživih tehnologija (eng. Best Available Techniques“).

Ovim okvirnim direktivama pridruženi su i akti s ciljanim sadržajima za pojedine aktivnosti u sektoru gospodarenja otpadom:

- **Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC (koja obrađuje i suspaljivanje opasnog otpada),**
- **Direktiva o odlagalištima otpada 1999/31/EC.**

Povećanje količina otpada u zemljama članicama uzrokovano ekonomskim rastom i povećanjem potrošnje građana dovelo je do formuliranja novih principa poželjnog modela gospodarenja otpadom koji se baziraju na prevenciji (kao primarnom principu), što je već usvojeno 5. akcijskim planom EU i najavljeno u Strategiji gospodarenja otpadom EU iz 1996. godine. Primjena preventivskih principa definitivno je usvojena putem 6. akcijskog plana za zaštitu okoliša EU te institucionalizirano kroz Direktivu 2002/1600/EC. Tada su usvojeni principi:

- Princip onečišćivač plaća
- Princip predostrožnosti
- Princip preventivnog djelovanja
- Princip smanjenja zagađenja na samom izvoru

Direktiva o otpadu 2006/12/EC, koja je usvojena od strane Europske unije 5. travnja, a stupila na snagu 17. svibnja 2006. godine, uvela je norme u sektoru gospodarenja otpadom i zamijenila direktivu iz 1975. Ciljevi ove direktive su prevencija nastanka otpada, uporaba otpada putem recikliranja i ponovne uporabe, kao i svake druge aktivnosti čiji je cilj očuvanje primarnih resursa ili upotrebe otpada kao energenta. Predviđeno je kako će zemlje članice EU stvoriti mreže uređaja za obradu otpada, na način koji će omogućiti Uniji samodostatnost, a zemljama članicama omogućiti dostizanje pojedinih ciljeva.

Prema Direktivi Vijeća 1999/31/EC od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada koja nalaže smanjenje količine BKO, Republika Hrvatska mora osigurati postupno smanjivanje količine BKO koji se odlaže na odlagalištima u skladu sa sljedećim rasporedom:

1. do 31. prosinca 2013. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 75 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine,

2. do 31. prosinca 2016. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 50 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine,

3. do 31. prosinca 2020. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 35 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine.

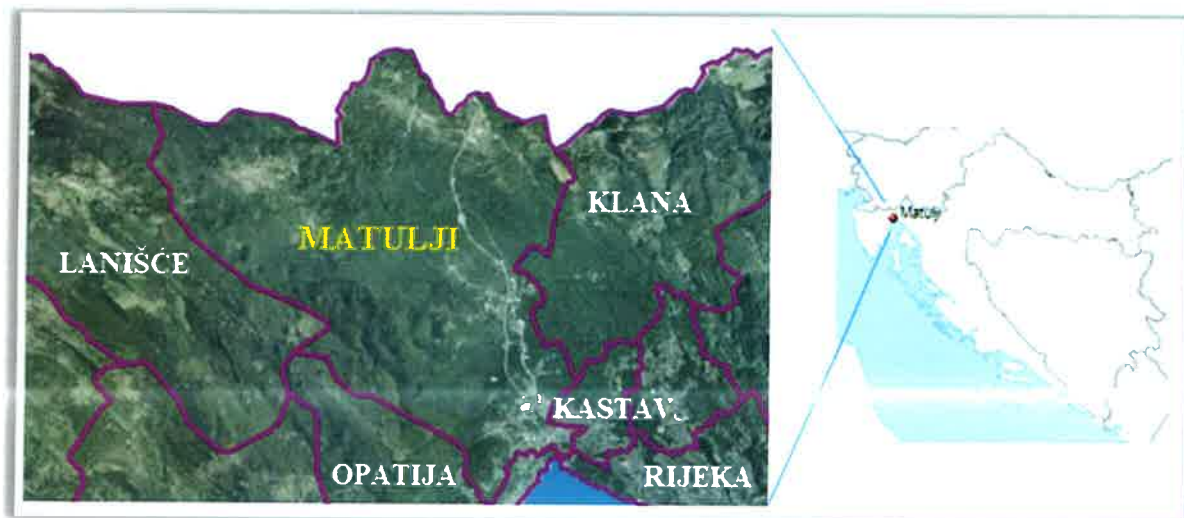
U praksi to znači da bi do 31. 12. 2018. godine u Republici Hrvatskoj, prema PGO RH, trebalo zatvoriti sva postojeća neusklađena odlagališta. Otpad s tih odlagališta će se u budućnosti odvoziti na centralna odlagališta, gdje će se otpad prije odlaganja mehanički i biološki obrađivati kako bi zadovoljio vrlo stroge zahtjeve Europske direktive o odlagalištima otpada.

Okvirna direktiva o otpadu (2009/98/EC) naglašava da zemlje članice Europske unije moraju poticati korištenje recikliranih materijala (poput recikliranog papira) u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom i u skladu s ciljem stvaranja društva koje reciklira (eng. Recycling society), a ne smiju poticati odlaganje ili spaljivanje materijala koji se može reciklirati. The Resource Efficiency Parliament Resolution stavlja još veći naglasak na hijerarhiju gospodarenja otpadom, tražeći od Europske komisije da ojača primjenu pravne stečevine, uzimajući u obzir samu hijerarhiju gospodarenja otpadom i potrebu da se ostatni otpad svede na minimalne količine. Zanimljivo je i to da se dokument poziva na smanjenje otpada blizu nule (residual waste close to zero). Rezolucija također traži od EK da se do 2014. godine pripreme novi prijedlozi za uvođenje zabrane odlaganja otpada na europskom nivou, te da se do kraja desetljeća u potpunosti zabrani spaljivanje otpada kojeg je moguće reciklirati ili kompostirati. Sve to mora biti praćeno tranzicijskim mjerama koje će uključivati razvoj zajedničkih standarda baziranih na razmišljanjima o životnom toku materijala. Okvirna direktiva o otpadu naglašava važnost da se, u skladu s hijerarhijom te u svrhu smanjenja stakleničkih plinova s odlagališta otpada, mora omogućiti odvojeno sakupljanje i prikladna obrada bio-otpada kako bi se mogao proizvesti okolišno prihvatljivi kompost i drugi proizvodi poput energije u anaerobnim digestorima.

4. OPĆI PODACI O OPĆINI MATULJI

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) određeno je područje Općine Matulji (u daljnjem tekstu: Općina).

Slika 1. Lokacija Općine u Republici Hrvatskoj

Općina je prostorno smještena u Primorsko-goranskoj županiji. Graniči sa općinama Klanja, Kastav i Lanišće te gradovima Opatija i Rijeka. Sa sjeverne strane graniči sa Republikom Slovenijom. Prostire se na površini od 176,4 km² koju naseljava 11.246 stanovnika (prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine) u 23 statistička naselja. Prosječna gustoća naseljenosti Općine iznosi 63,75 stanovnika po km² što je nešto manje od prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske koja iznosi 75,8 stanovnika/km². Naselja Općine s ukupnim brojem stanovnika su prikazani tablicom u nastavku.

Tablica 1. Broj stanovnika u Općini prema podacima popisa stanovništva od 1991. do 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika		
	1991.	2001.	2011.
Brdce	64	65	67
Bregi	562	656	700
Brešca	113	119	159
Jurdani	567	617	651
Jušići	651	773	861
Kučeli	236	286	455
Lipa	143	136	129
Male Mune	123	131	103
Mali Brgud	100	118	134
Matulji	3.495	3.570	3.731
Mihotići	901	969	1.050
Mučići	323	342	362
Pasjak	172	146	140